

**Inkomstenbelasting. Loonbelasting. Onbepaalde belastingplicht in Duitsland. Gebruik formulier Bescheinigung EU/EWR.**

**Directoraat-generaal Belastingdienst, Cluster Fiscaliteit**

**Mededeling van 1 december 2015, nr. DGB 2015/5739M**

*Deze mededeling bevat een geactualiseerde toelichting op het invullen van het Duitse formulier Bescheinigung EU/EWR. Deze mededeling vervangt de mededeling van 2 mei 1997, nr. IFZ96/1270.*

**1. Algemeen**

Paragraaf 1, derde lid, van het Duitse Einkommensteuergesetz (EStG) bevat een regeling voor personen, die noch in Duitsland wonen, noch daar regelmatig verblijven om als onbepaald belastingplichtige te worden aangemerkt. Voorwaarde is dat het "gehele inkomen" in het kalenderjaar voor 90% of meer in Duitsland is belast of dat de in een kalenderjaar niet aan de Duitse inkomstenbelasting onderworpen inkomsten niet meer zijn dan € 8.472 (cijfers 2015). Als hun verzoek wordt ingewilligd kunnen deze personen aanspraak maken op dezelfde tegemoetkomingen in de sfeer van aftrekposten en belastingvrije sommen als personen die in Duitsland wonen en uit dien hoofde onbepaald belastingplichtig ('unbeschränkt steuerpflichtig') zijn. De hoogte van de Duitse belastingheffing wordt in die situatie berekend met toepassing van het zogenoemde progressievoorbehoud. Dit betekent dat de niet aan de Duitse inkomstenbelasting onderworpen inkomsten meetellen voor de hoogte van het toe te passen Duitse belastingtarief. Volledigheidshalve zij opgemerkt, dat het voorgaande geldt zowel voor werknemers als andere natuurlijke personen, zoals gepensioneerden en ondernemers, die onder de Duitse inkomstenbelasting vallen.

Diegenen die onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie of van een staat waarop de Overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte (IJsland, Liechtenstein en Noorwegen) van toepassing is en op basis van de inkomensvereisten aan de voorwaarden voldoen om te worden behandeld als onbepaald belastingplichtige, kunnen tezamen met hun echtgenoot of partner van gelijk geslacht ('eingetragene Lebenspartnerschaft') die inwoner is van een lid(staat) van de EU/EER in aanmerking komen voor het zogenoemde Splittingverfahren ('Zusammenveranlagung'). Aanvullende voorwaarde is dat ook het gezamenlijke inkomen in het kalenderjaar voor 90% of meer in Duitsland is belast of dat de in een kalenderjaar niet aan de Duitse inkomstenbelasting onderworpen inkomsten van beiden niet meer zijn dan € 16.944 (cijfers 2015). Bij het verzoek om gebruik te maken van het 'Splittingverfahren' is derhalve ook het inkomen van de echtgenoot of partner voor het invullen van de Bescheinigung EU/EWR van belang. In artikel XVI, eerste lid, van het Protocol bij het op 12 april 2012 gesloten belastingverdrag tussen Nederland en Duitsland is bepaald dat de aanvullende voorwaarde niet wordt gesteld voor de echtgenoot of de partner van de belastingplichtige. Deze versoepeling geldt voor belastingjaren met ingang van 1 januari 2016.

**2. Duitse formulieren EU/EWR Bescheinigung**

Voor het verzoek om voor de Duitse belastingheffing te worden aangemerkt als onbepaald belastingplichtige, zijn van Duitse zijde formulieren voor de Duitse inkomstenbelasting en Duitse

loonbelasting, zowel in de Duitse als in de Nederlandse taal, vastgesteld. Belastingplichtige is overigens vrij op andere wijze aannemelijk te maken dat hij voldoet aan de voorwaarden voor onbeperkte belastingplicht (kopie aanslagbiljet met andere schriftelijke bescheiden).

Beide formulieren moeten na volledige invulling en ondertekening door de belastingplichtige, voordat deze aan het bevoegde Duitse Finanzamt kunnen worden toegezonden, worden voorzien van een bevestiging van het bevoegde kantoor van de Belastingdienst waar de belastingplichtige onder valt. Deze verklaring luidt, in het Nederlands, als volgt:

„Hiermede wordt bevestigd

1. dat de (op pagina 1) genoemde belastingplichtige persoon/personen in 20... in onze staat woonachtig was/waren;
2. dat ons niet bekend is, dat iets in tegenspraak staat met de in dit formulier vermelde gegevens over de persoonlijke omstandigheden en over de inkomensverhoudingen".

Voordat de Belastingdienst de hiervoor bedoelde bevestiging afgeeft moet hij nagaan of de door de belastingplichtige in het formulier verstrekte gegevens op enig punt in strijd zijn met de gegevens die bij de Belastingdienst bekend zijn. Beide formulieren moeten in drievoud worden ingediend. Een van de exemplaren is bestemd voor de Nederlandse Belastingdienst. Beide formulieren zijn te verkrijgen bij het bevoegde Duitse Finanzamt. Voor werknemers is dat het Finanzamt dat bevoegd is ten aanzien van de Duitse werkgever. De formulieren zijn ook digitaal beschikbaar op bijvoorbeeld de website van het Bundesfinanzministerium (<https://www.formulare-bfinv.de>).

Als de termijn voor het indienen van de Duitse belastingaangifte afloopt voordat de Nederlandse Belastingdienst de hiervoor bedoelde bevestiging heeft kunnen geven, kan de belastingplichtige bij het bevoegde Duitse Finanzamt om termijnverlenging verzoeken ('Antrag auf Fristverlängerung'). Als de Duitse belastingaanslag al is opgelegd voordat de Nederlandse Belastingdienst de hiervoor bedoelde bevestiging heeft kunnen afgeven, zal de belastingplichtige tegen deze belastingaanslag ter behoud van rechten een bezwaarschrift moeten indienen bij het bevoegde Duitse Finanzamt.

### **3. Berekening inkomsten naar Duitse fiscale maatstaven**

De door de belastingplichtige in te vullen 'Nederlandse' inkomsten moeten niet worden berekend volgens regels van het Nederlandse belastingstelsel, maar op grond van Duitse fiscale maatstaven. Om duidelijkheid te scheppen in de wijze van invullen van deze inkomsten naar Duitse fiscale maatstaven kan van het volgende worden uitgegaan.

*Gepensioneerden die onder de bevoegdheid van Finanzamt Neubrandenburg vallen*

Met ingang van 1 januari 2005 is in Duitsland een algemene inkomstenbelasting over het wettelijk pensioen van de Duitse Rentenversicherung ('Duitse Rente') ingevoerd. Het recht om belasting te heffen over de Duitse Rente komt op grond van artikel 12, derde lid, van het op 16 juni 1959 tussen Nederland en Duitsland gesloten belastingverdrag toe aan Duitsland. Nederland verleent als woonstaat een aftrek ter voorkoming van dubbele belasting.

Het Finanzamt Neubrandenburg is bevoegd voor niet-inwoners die in Duitsland alleen belast zijn over Duitse Rente. In plaats van het

indienen van een Duitse belastingaangifte kunnen belastingplichtigen met een Duitse Rente gebruik maken van het 'Antwortformular' met vermelding van het verzoek om als onbeperkte belastingplichtige te worden aangemerkt en bijvoeging van het formulier Bescheinigung EU/EWR ([www.finanzamt-rente-im-ausland.de](http://www.finanzamt-rente-im-ausland.de)).

Voor het invullen van het formulier Bescheinigung EU/EWR door inwoners van Nederland met een Duitse Rente is het van belang te realiseren dat er bijzondere Duitse regels gelden voor de berekening van bepaalde inkomsten. De AOW-uitkering (dit geldt ook voor een WAO-, WIA- en Anw-uitkering) moet voor het volledige bedrag worden ingevuld (regel 10 tot en met 12). Finanzamt Neubrandenburg past hierop het zogenoemde 'Besteuerungsanteil' van paragraaf 22, onderdeel 1, derde volzin, letter a, letter aa, van het EStG, toe (tabel 1). Voor iemand die in 2005 een AOW-uitkering ontvangt, wordt de uitkering voor 50% in aanmerking genomen. Omdat de hoogte van het vrijgestelde deel afhankelijk is van het jaar waarop iemand voor het eerst AOW ontvangt, is het verzoek om dat jaar als aanvullende informatie te vermelden op het formulier Bescheinigung EU/EWR (bijvoorbeeld: 'Rentenbeginn: 2006') .

Een Nederlandse pensioen- of lijfrenteuitkering moet eveneens voor het volledige bedrag worden ingevuld (regel 10 tot en met 12). Finanzamt Neubrandenburg beoordeelt of hierop het zogenoemde 'Ertragsanteil' van paragraaf 22, onderdeel 1, derde volzin, letter a, letter bb, van het EStG, van toepassing is (tabel 2). Omdat de hoogte van dit deel afhankelijk is van de leeftijd van de gepensioneerde bij aanvang van het pensioen of lijfrente, is het verzoek om deze leeftijd als aanvullende informatie op het formulier EU/EWR Bescheinigung te vermelden. Voor iemand die voor het eerst een Nederlands pensioen of lijfrente ontvangt op de leeftijd van 65 jaar, wordt het pensioen of de lijfrente bijvoorbeeld voor 18% in aanmerking genomen. Deze wijze van berekening van inkomsten kan er sneller toe leiden dat iemand voldoet aan de voorwaarde dat de niet aan Duitse inkomstenbelasting onderworpen inkomsten lager zijn dan € 8.472 (ongehuwd) of € 16.944 (gehuwd) (cijfers 2015). Als onbeperkt belastingplichtige bestaat vervolgens recht op de Duitse belastingvrije som, waardoor in veel situaties per saldo geen Duitse inkomstenbelasting over de Duitse Rente is verschuldigd.

De belastbare inkomsten uit eigen woning zijn voor de Duitse belastingheffing niet relevant en kunnen achterwege blijven bij het invullen van het formulier. Het in Nederland vastgestelde belastbare inkomen uit sparen en beleggen (box 3) is als zodanig voor de Duitse belastingheffing niet van belang, maar vormt wel een belangrijke indicatie dat er inkomsten uit kapitaalopbrengsten in de zin van paragraaf 20 van het EStG kunnen zijn genoten. Deze feitelijk genoten kapitaalopbrengsten (huur, pacht, rente, dividenden etc.) moeten worden ingevuld (regel 10 tot en met 12).

In het op 12 april 2012 gesloten belastingverdrag tussen Nederland en Duitsland is in artikel 17, tweede lid, een grens van € 15.000 opgenomen voor het gezamenlijke bedrag van uit Duitsland afkomstige pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen. Onder deze grens komt het heffingsrecht toe aan Nederland als woonstaat. Belastingplichtigen met alleen Duitse Rente, waarvan het bedrag niet boven de € 15.000 uitkomt, zijn daarover dan alleen in Nederland nog belastingplichtig. Zij hebben geen belang meer bij het invullen van het formulier. Het nieuwe belastingverdrag met Duitsland is van toepassing met ingang van 1 januari 2016.

*Belastingplichtigen die onder de bevoegdheid van een ander Finanzamt vallen*

De hierboven genoemde informatie geldt ook voor diegenen die onder de bevoegdheid van een ander Finanzamt vallen. Onder de bevoegdheid van een ander Finanzamt vallen in het algemeen diegenen die als werknemer of als ondernemer inkomsten uit Duitsland genieten. Zij zullen eventuele inkomsten uit Nederland, waarvan het heffingsrecht niet aan Duitsland is toegewezen, zoals van een Nederlandse werkgever ontvangen loon (regel 8) of in Nederland behaalde winst uit onderneming (regel 10 tot en met 12) in het formulier Bescheinigung EU/EWR moeten invullen. Als verwervingskosten (regel 9) mag een werknemer de beroepskosten vermelden die volgens het Duitse belastingstelsel aftrekbaar zijn. Iedereen met belastbaar loon heeft recht op het vaste bedrag aan beroepskosten van € 1.000.

Tabel 1 (gedeeltelijke weergave van de tabel uit het EStG)

| <b>Ingangsjaar uitkering</b> | <b>Belastbaar deel</b> |
|------------------------------|------------------------|
| Tot en met 2005              | 50%                    |
| 2006                         | 52%                    |
| 2007                         | 54%                    |
| 2007                         | 56%                    |
| 2008                         | 58%                    |
| 2009                         | 60%                    |
| 2010                         | 62%                    |
| 2011                         | 64%                    |
| 2012                         | 66%                    |
| 2013                         | 68%                    |
| 2014                         | 70%                    |
| 2015                         | 72%                    |
| 2016                         | 74%                    |

Tabel 2 (gedeeltelijke weergave van de tabel uit het EStG)

| Ingangsjaar pensioen waarop de gerechtigde de leeftijd heeft van | Belastbaar deel |
|------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 51-52                                                            | 29%             |
| 53                                                               | 28%             |
| 54                                                               | 27%             |
| 55-56                                                            | 26%             |
| 57                                                               | 25%             |
| 58                                                               | 24%             |
| 59                                                               | 23%             |
| 60-61                                                            | 22%             |
| 62                                                               | 21%             |
| 63                                                               | 20%             |
| 64                                                               | 19%             |
| 65-66                                                            | 18%             |
| 67                                                               | 17%             |
| 68                                                               | 16%             |
| 69-70                                                            | 15%             |
| 71                                                               | 14%             |
| 72-73                                                            | 13%             |